

SLOVENSKI NAROD.

Izaja vsak dan sveder, imajo nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša. Za ostanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnistvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. vse administrativne stvari.

Upupa Epops.

Redki so že danes tisti pomilovanja vredni slučaji, da slovenski oče svojih otrok ne da učiti slovenščine. Skrčnjejo se od leta do leta, dočim je čedalje večje število slučajev takih, da nemški roditelji silijo svoje sinove in tudi hčere v naših pokrajinah k obiskovanju slovenskih učnih ur. Kaj pomeni to? Jasno je za vsekogar, da si je slovenski jezik v teku malo let pridobil veliko praktično veljavo. Naj naši nasprotniki imajo o našem jeziku in slovstvu še tako neutemeljene predsodke, to pač uvidevajo čedalje bolj, da našega jezika morajo biti zmožni, če hočejo mej nami dober kos kruha imeti in si žepe polniti. Obligatnemu pouku slovenščine po srednjih šolah se le še bolj „pro forma“ upirajo, kajti to dobro vedo, da se neznanje slovenščine najhujše maščuje nad njihovimi sinovi in hčerami samimi, kadar si delajo gnezda mej nami. Tako zaslepljen je torej pri nas malokateri nemški oče, da bi iz gole antipatije do slovenske narodnosti odtegoval svojemu otroku priložnost priučiti se našemu jeziku. Pač pa opazujemo, da se sinovi nemških aristokratov, kateri v svojih srednješolskih letih niso imeli prilike, učiti se slovenščine, lotijo tega posebej pozneje, če tudi z velikim trudom, samo če jim kaže pot v slovenske dežele.

Naravnost smešen anakronizem pa je to, če dandanes slovenski oče brani svojega sina pred poukom slovenščine. Kje bi iskali takšno brlavost, res ne vemo! Od vsakega človeka sicer res ne moremo zahtevati, da bi samosvestno ljubil svoj materini jezik, ga negoval v svoji rodbini in ga kot spoštovano dedščino izročil svojim potomcem. Tudi ne more vsakdo vedeti, s kakimi težavami in po kolikih bojih smo si Slovenci pridobili vsaj nekoliko enakopravnosti po ljudskih šolah in srednjih učiliščih, in kako zahteva od nas samih narodni ponos in politična logika, da se v prvi vrsti naši otroci poslužujejo dobrote, katero jim je naklonila dolgoletna narodna naša borba, in da, če za to ne skrbimo, je vsak izmed nas — „upupa epops“. Ali mi mislimo, da toliko zdrave pameti,

kolikor nemški olikani oče, ima lahko tudi slovenski oče iz boljših krogov, in da oba očeta morata biti prepričana o tem, kako potrebno je pravilno znanje slovenščine slehernemu otroku, od katerega želita, da bi kedaj na slovenskih tleh imel pošteno in častno eksistenco! Če je slovenski oče tak revež na duhu, da v tem oziru zapusti svojega lastnega otroka, potem je to seveda neka posebnost, o kateri ne moremo ravno trditi, da je — naravna izjema.

Slučaja, ki se je baškar pripetil, seveda ne čemo postavljati v to vrsto. Če je dr. Papež vložil prošnjo, naj se njegov sinko oprosti slovenščine na ljubljanski realki, je to — naravno — vse kaj drugega! Tu ne sme biti vprašanja, kako je sploh mogoče, da okolnosti naneso uzroke in povod k taki prošnji. Znabiti je res, da sinko dra. Papeža do svojega trinajstega leta ni od svojega očeta slišal niti jedne slovenske besede v rodbinskem krogu in in da bi se bilo bati najhujšega, ako bi se sedaj na vrat na nos vpregalo nedolžnega reveža v jarem realne slovenščine. Takšna odgoja je popolnem v duhu „katoliško narodne“ stranke, katere sovodja je dr. Papež, in to ga mora opravičiti tudi v tem slučaju na vse strani. Z jedno izjemo! Deželni šolski svet je spoznal razloge gosp. Papeža v prčnji za oproščanje njegovega sina od učenja slovenščine — jalovimi. Šolsko oblastvo je odbilo prčnjo tega slovenskega očeta in določilo, da sin — mora obiskovati slovenske ure. In zakaj? Zato, ker oče, ki se je spozabil, da je svojega sina vpisal v šolo kot Slovence, mora ga vsled tega tudi pripuščati k slovenskim uram. Bilo je torej treba — nota bene — kranjskega deželnega šolskega sveta, ki je jednega prvih „katoliško-narodnih“ dostojanstvenikov, „katoliško-narodnega“ poslanca še le poučiti moral, da je njegov sin kot „Slovenec“ zavezan učiti se slovenščine!

Tako škandaloznega slučaja že davno nismo imeli na Kranjskem. Izpeditikati smo se morali pač že večkrat nad tem, da slovenski stariši pošiljajo svoje otroke v nemške šole. Ali kaj takega, da bi slovenski oče, slovenski poslanec na vlašč in

posebej pri višjih instancah moledeval, naj se mu sin oprosti od dveh ur slovenščine na teden, nismo še dočakali in to je nečuvstvo. Ne bomo sedaj udarili na elegično struno, ne bomo brali levitov očetu Papežu! On je bolj ali manj produkt stranke, v kateri zadnja leta je politični krohek. Pozabiti je moral v njej na dejansko zvrševanje narodnosti in izgubiti čut celo za narodno odgojo svoje rodbine. Ali znabiti ni res? Ako temu ni tako, potem naj stranka, ki je pritiščala dr. Papeža v deželni zbor in ga hotela imeti zopet v deželnem odboru, stranka, ki se, če tudi le v sili, imenuje „narodno“, obratuna s tem svojim „odličnim“ pristašem in izjavi, da ne mara biti odgovorna za izdajstvo, ki se je tu pripetilo slovenskemu jeziku!

Državni zbor.

Na Dunaju, 24. novembra.

Govor okrajnega glavarja v Feldkirchu, grofa Schaffgotscha na ustanovnem shodu klerikalnega učiteljskega društva je obudil največjo senzacijo v vseh neklerikalnih krogih. Radi tega govora so levičarji v današnji seji vlado interpelirali, tisti nemški poslanci pa, kateri so pred kratkim izstopili iz levičarskega kluba, so podali nujni predlog. Ministerski predsednik grof Baden je kar mej debato o zakonu o uredbi uradniških plač odgovoril na stavljeno interpelacijo, in sicer tako, da so bili levičarji z njegovo izjavo popolnoma zadovoljni, dočim je klerikalce ta izjava precej razdražila. Ker je bil nujni predlog o tej stvari že izročen prezidiju, pripravljali so se klerikalci na dotično debato, hoteč vlado prisiliti, naj bi ublažila Badenijevo izjavo. Nemci so to preprečili s tem, da so nujni predlog umaknili.

Po zvršeni volitvi v centralno komisijo za revizijo zemljiškega davka začela se je generalna debata o vseh na uredbo uradniških in profesorskih plač nanašajočih se predlogah, o katerih je poročal dr. Beer.

Klerikalni baron Dipauli se je predstavil kot prijatelj vseh davkoplačevalcev in tožil, da se

Listek.

Veselega petelina žalosten konec.

(Izvirna „novela“ iz kurjega življenja.)

Po resnici napisal Boštjan Grille.

(Konec.)

Zvečer je spremil kot pravi galantom svoje nove izvoljenke k gredam, sam pa jo je mahnil na dom, kjer so ga s težkim srcem pričakovale legitimne kokoši, ki pa so se, sluteč njegovo nezvestobo in lahkoživost, užaljene odvrčale od njega, koketno zakrivaje svojo jezo in ljubosumnost, ker jih je tako zanemarjal in tako grdo goljufal. Toda on se ni brigal za vse njihove ljubezenske mahinacije in eksperimente, vsako jutro je zginil kakor kafa z doma ter jo odločno mahnil na Južnovo dvorišče.

Saj ga doma po dnevi ni nikdo pogrešal, odkar je bila gospodinja bolna, zvečer pa je bil vedno na svojem mestu. Zares, rafiniran prešestnik.

Južnovka, dobro ženišče, je kmalu opazila novega gosta, in ker je dobro poznala svet, priročila je iz srca svojim putkam mladega kavalirja mesto starega, trhlega kokota!

Južen, čmeren, siten in skop možiček, pa se je jezil in godrnjal:

„Kaj boš redila tujo žival! Le poženi ga stran!“

„Saj niti nevem, čegav je.“

„Pa poprašaj sosede! Jaz pa tega ne trpim, da bi tuja perutnina zobala moje žito, potem bi se pa kdo drugi mastil ž njo!“

In Južnovka je res popraševala sosede, ali je njihov petelin, a vsaka je zaničala prašanje.

Ko pa je Južen v soboto proti večeru ves utrujen in slabe volje prišel domov in zopet videl ponositega petelina na svojem dvorišču, zadržal se je nad ženo: „Ali ga še vedno nisi spravila?“

In ko mu je stara nekaj ugovarjala, zgrabila ga je taka jeza, da je prijel za poleno in je zalučil na petelina.

Ta pa je omahnil, stegnil parkrat z nogami, zaplapolal in zafrčal s perutmi, obrnil oči in — izdahnul svojo junaško kurjo dušo.

Prestrašene so se razpršile domače putke, Južnovka pa je jezna kričala nad dedcem:

„Kako moreš biti tako brez srca! Tako lepo žival greš ubijati! Če tudi ni bil naš, pa smo ga vender rabili. Stari je itak že za nič!“ — Pri teh besedah pa je malce pomežiknila in poškilila na svojega starca. Oj, te ženske! —

„Dober je, dober; ni mu še treba pomagata, ne!“ godrnjal je zadovoljno Južen ter dostavil:

„jutri bo to prav dobra pečenka!“ in obraz se mu je zasvetil v blaženi nadi na jutranjo kosilo.

Drugi dan je res dišala pri Južnovih vabljiva pečenka na mizi. Južnu so se že naprej stekale sline po ustih; potem pa je hlastno trgal in obiral različne kose ukusne pečenke, da se mu je mast zlivala po bradi in kapljala na krožnik; zunaj pa so žalovale putke za lepim, veselim petelinom, ki je storil tako žalosten konec.

Epilog.

Ko je ozdravela Grmadnica, pogrešila je takoj svojega petelina. Ozmerjala je deklo, da ni bolje pazila na kuretnino, misleča, da je dihur ugrabil njenega ljubljence. Ko pa je zvedela, da je lepi kokot poromal v Južnov želedec, prišla jo je silna žalost in togota, katero je skušala upokojiti s tem, da je zahtevala odškodnino. Ker se je skopi Južen seveda upiral plačilu in tudi ponosna Južnovka ni marala prositi Grmadnice odpuščanja, izročila je le-ta vso zadevo pravnemu doktorju.

Sodišče je obsodilo Južna, in plačati je moral za nedeljsko pečenko masten petdesetak. Jezil se je, da je bil ves zelen, ter mrmral:

„Toliko pa ni bil vreden! In še tako imeniten je postal, da je prišel v sodne akte — ta preklicani petelin!“

število uradnikov čedalje bolj množi, da se troški vedno večajo in sploh državni izdatki, tako da prebivalstvo že nima več zaupanja v parlament. Ker so se te predloge spravile v zbornico malo pred novimi volitvami, misli vsakdo nehote, da se vlada in stranke poganjajo za naklonjenost volilcev. Govornik je potem obširno grajal način, na kateri hoče vlada troške za regulacijo plač pokriti in predlagal, naj izdela vlada nov načrt, po katerem se bodo regulirali dohodki samo štirih najnižjih uradniških kategorij.

Levičar dr. Promber je pojasnjeval uradniške rezmere, opozarjal na penzijski zakon, kateri je uradnikom naložil novih bremen, dočim morajo na povišanje plač še vedno čakati in polemizoval z Dipaulijem.

Protisemit dr. Schlesinger je grajal način pokritja za regulacijo potrebnih troškov, ker dobi vsled njega Ogerska nekaj upliv na naše rezmere. Nasvetoval je, naj vlada najde modus, kako bi bilo mogoče, bogataše izdatno obdavčiti.

Posl. dr. Ferjančič se je potojeval za premembo predloženega načrta v tem zmislu, da se povišajo za uradnike nižjih kategorij določeni dohodki.

Po govoru dra. Ferjančiča oglasil se je za besedo ministerski predsednik grof Badeni in odgovoril na interpelacijo glede okl. glavarja grofa Schaffgotscha. Izjavil je, da odločno obsoja govor grofa Schaffgotscha, da grof Schaffgotsch ni bil niti pooblaščen niti opravičen, tako govoriti, da morajo uradniki postopati samo v zmislu zakonov in po dobljenih naročilih in da poskrbi, da se taki slučajji več ne primerijo.

Izjavo ministerskega predsednika so levičarji vzeli z živahnim odobravanjem na znanje. Zbornica je potem nadaljevala razpravo o regulaciji uradniških plač.

Finančni minister dr. Bilinski je obširno zavračal Dipaulijeva izvajanja, očitajoč katoliškemu baronu, da se je postavil na stališče socializma in dokazoval, da niso samo nižji, nego tudi višji in visoki uradniki v kaj slabih materialnih razmerah. Pojasnjeval je način pokritja dotičnih troškov in določno izjavil, da vlada na noben način ne pritrdi zahtevi, da bi regulacija že 1. julija 1897. l. stopila v veljavo, a če bi zbornica to sklenila, bi s tem ves zaken pokopala.

Ko so še govorili posl. Lorber, Jordan in Steiner, se je razprava pretrgala in se bo nadaljevala jutri.

V Ljubljani, 25. novembra.

Parlamentarne stvari. Državni zbor bode zboroval do 18. decembra. Budget do tedaj pač ne bode rešen. Zadnje dni decembra se snidejo deželni zbori, da dovolijo budgetne provizorije. Toliko časa pa jim vlada ne misli pustiti, da bi mogli rešiti premembo volilnih redov. Večina deželnih zborov s tako premembo ne bode hitela. Posebno tisti deželni zbori, v katerih imajo klerikalci večino, so vsi proti direktni in tajni volilni pravici, ker bi potem župniki in kapelanje ne mogli več tako pritiskati na volilce. Če se kak klerikalni list navdušuje za tajne volitve, ali razširjanje volilne pravice, s tem le ljudi slepi. To se sedaj zdi klerikalcem potrebuo, da si pridobijo delavce, da bi volili klerikalce v peti kuriji. Državni zbor začne zopet zborovati že v začetku januarja. Do srede januarja bode rešil državni proračun, če pojde po vladnih željah. Potem se pa precej razpusti in bodo nove volitve v drugi polovici marca. Priprave zanje trajajo nekaj dalje, kakor so druga leta, ker na novo voli peta kurija.

Stranka plemenitašev. Sedaj se je malo razkrilo, kakšna bode stranka veleposestnikov ali plemenitašev, katero snuje grof Badeni. To tajnost je razkril grof Adolf Sternberg v neki brošuri, katero je izdal te dni. Ta mož je gotovo na migljaj grofa Badenija spisal to brošuro, da dela reklamo za novo stranko. Plemenitaši se morajo postaviti odločno proti protisemitom. Protisemitsko gibanje se zdi Sternbergu jako nevarno. Protisemitje ne bi se zadovoljili samo z židovskim denarjem, temveč bi se lotili tudi plemenitaških grafov. Nadalje se v tej brošuri priporoča, da naj se posebno gleda na to, da se utrdi obstanek avstrijske države v sedanji obliki. Nemštvo naj se podpira in nemščina proglasi za državni jezik. Pisec stvari zlasti češke veleposestnike pred Mladobeli, ki hočejo plemenitaše le izkoristiti v posebne namene. S sedanjo liberalno

stranko tudi ni zadovoljen pisec. Program nove stranke mora biti gospodarski, času primeren, prijazen reformam, prost pomarčnih dogem. Šola se mora postaviti na bolj krščansko podlago. Sploh pa mora plemstvo prevzeti vodstvo meščanstva. — Po našem mnenju nova plemenitaška stranka ne bode imela posebnih uspehov.

Boj proti novi šoli začeli so klerikalci na vsej črti. Na ustanovnem shodu društva katoliških učiteljev na Predarlskem v Feldkirchu je deželni glavar klerikalec Rhonberg hudo govoril proti novi šoli. Pravil je zbrancem, da se je ljudstvo s šolskimi redi usužnjilo. Navel je vse, kar se je že kje proti novi šoli pisalo in govorilo. Sveda tako hujkanje zoper šolo mora imeti le slabe posledice. Prebivalstvo se gotovo ne bode naučevalo za šolo, če vidi, da jo taki gospodje tako zasramujejo.

Ugronova stranka v ogerskem državnem zboru popolnoma izgineva. Večina njenih članov se pridruži Košutovcem, dva ali trije pa vladni stranki. Tak razpad Ugronove stranke je čisto naraven. Osnovala se je le iz osebnih nasprotstev. Po načelih se Ugronovi privrženci pač malo ločijo od Košutovcev. Tudi cerkvenopolitičnim zakonom Ugron ni nasprotoval iz prepričanja, temveč jedino zaradi tega, ker je upal pri volitvah na podporo duhovščine in je hotel Košutovcem in vladni stranki delati ovire. — Sedaj pa zunaj parlamenta Ugron snuje neko zvezo proti vladi. Ta zveza bode imela namen delati za samostojnost Ogerske. V kratkem se skliče shod, ki potrdi pravila tej zvezi. Ugron pač hoče s to zvezo pred vsem delati le reklamo za se, da se njegovo ime popolnoma ne pozabi. Sprijazniti se nikakor ne more z mislijo, da je že odigral popolnoma svojo ulogo. Da s svojo zvezo ne bode dosti uspehov dosegel, bode že skrbela vlada.

Dopisi.

Od nekod, 23. novembra. Naš „listič“ „Učiteljski Tovariš“ vzbudil je v novejšem času veliko senzacijo pri „Slovenca“ in njega somišljenikih. In zakaj? Zato ker je tolmačil mnenje slovenskega učiteljstva, ker je objavil, da se glede šole ne strinja s sklepi katoliškega shoda, kateri se je vršil v Solnogradu — skrajka, ker je odkrito povedal svoje mnenje. Sveda, to je danes našnji nekaj posebnega, ako človek pove to, kar misli. Ta navada, katera je imela nekdanj veljavo, zgubila je sedaj svojo vrednost; praksa v današnjem življenju nas uči, da ima človek svoj jezik le za to, da prikriva z njim svoje misli. Radi priznamo, da je ta praksa prav dobra, da se človeku najboljše godi, ako obrača svoj plašč po vetru. Je pa li to absolutno pravo, o tem nam ni tukaj govoriti; mi smo drugega mnenja. Naša sveta naloga je, da polagamo sebi izročnim otrokom na srce odkritosrčnost, da jih izgojujemo v prihodnje neustrašene, samosvoje moč. To od nas zahteva vsak zaveden človek, to od nas zahteva narod naš. Kako pa naj izgojujemo moč, ako nismo sami močati, kako bode naša mladina zavedna in odločna, ako niso zavedni in odločni nje učitelji? Naš narod potrebuje moč, — moč, kateri znajo trezno misliti, trezno preudarjati in soditi. Za to se vadimo tudi mi v tem, zato presojujemo vsako stvar, kakor jo je presojali, in naj si bode katera koli; zato se drznemo presojsati tudi one sklepe katoliškega shoda, kateri se tičejo šolstva oziroma nas! Gospodje uredniki „Slovenca“ in gospodje kaplani, ne razburjajte se ob tem. V vas bi moral žiti oni čut prava in poštenosti, kateri vam velevala, da morate vsako samostojno mnenje in prepričanje upoštevati in da morate spoštovati moč, kateri vam je odkrito razodevala. Pa tega niste storili! Imenovali ste nas osle! K temu izreku vas je privajal zavist, da imajo učitelji še nekaj lastnega mnenja, katerega vi že zdavnaj več imeti ne smete; ali pa jeza, da se vam je izvil izpod vaše vlade stan, kateri vam bode v vašem prizadetju za gospodstvo na Slovenskem še marsikatero preglavico delal: jedno ali drugo. Naj si bode temu, kakorkoli: faktum je, da je slovensko učiteljstvo odločno in javno povedalo svoje mnenje, katero vam ne ugaja. V svoji mogočnosti, najbrže niste mogli lastnim očem verjeti, da se drzne ta preklicani učiteljski stan, ta uboga para, drugega mnenja biti kakor ste vi; niste hoteli verjeti, da je sedaj tudi on zavrnil svoj tilnik in noče več misliti po vaših navodilih, da si trdi ti „asini“ prisvojajo lastne razsodnosti!! Pa ni drugače! Kar se tiče šole, tu nam pač dovolite, da tudi mi spregovorimo besedico. Mi smo prvi faktorji poleg starišev, kateri imajo v tej zadevi govoriti in potam — pridete še le vi! Šola naj bode verska, to podpisemo z obema rokama. Pa ne zato, ker vi to trdite in zahtevate, ne zato, da bi se s tem komu prikupili, pač pa zato, ker je to naše prepričanje, ker vemo, da je učen brezbožnik nevarnejši človeštvu, kakor nečen. To svoje prepričanje izjavimo ravno tako odkrito,

kakor vsako drugo. Duhovščina tako rada govori raz leco o sedanji brezverski šoli, pristavi pa tudi — hočeš ali nočeš — da pri nas razmere še niso take. Vi sami torej pripoznavate, da se ni jeden slovenski učitelj ni pregrešil v šoli zoper vero, prepričani ste, da sleherni slovenski učitelj upliva pri vsaki priliki na versti čut učencev. Nam otroci niso le materija, katera naj bi se izobrazila le v to, da zamore živeti in uspevati; nam so otroci bitja, katera hočemo izgojiti v ljude, v take ude človeške družbe, kateri bi bili v prid vesolnemu človeštvu, kateri bi osrečevali svet in s tem osrečevali samega sebe. Da nismo v tej zadevi v konfliktu z našo vero, to nam lahko pritrdite! Zoper versko šolo toraj nismo — a zoper vaše sonadzorstvo pa smo! Smo pa zoper to zato, ker vam — ne zaupamo. Temu nismo krivi mi! V vašem tabornu nam ni iskati blaga! Razmere — osobito na deželi — so take, da ne sme — po vaših nazorih — učitelj imeti več upliva kakor najzadnji kaplan, in naj si bode prvi star izkušen mož, drugi pa mlad, neveden človek. Veste pa dobro, da velja človek mej svetom — in tudi pri vas — le toliko, kolikor plača. Voda na vaš mlin je toraj, ako učitelja teže vse nazemeljske nadloge, voda na vaš mlin je, ako učitelj nima vsled svojega slabega gmotnega stanja onega ugleda, katerega bi moral imeti po svojih duševnih zmoglostih. Od vas nam ni ničesa pričakovati, zatoraj ne zamerite, da se odvrčamo od vas in iščemo drugod svoje sreče! Teh nazorov, katerih je slovensko učiteljstvo, je tudi naše glasilo. Taisto bi nehalo biti to, kar je, ako bi drugače postopalo; v njem se morajo zrcaliti naše mnenje in naši nazori. Učitelj se je vzdramil iz svojega dolgoletnega spanja, prišel je do prepričanja, da tudi njemu gredo one vseobče pravice, katere sme zahtevati vsak človek, da sme imeti prosto voljo, lastne misli in svoje prepričanje. Učiteljski stan se je predolgo klanjal. To je bila posledica onih časov, v katerih je še bil pod poveljstvom duhovščine. Mi smo mislili, da ne smemo biti drugega mnenja, kakor onega, katerega so nam vcepili naši predstojniki. To je bila mōra, katero nam je zapustilo suženstvo, v katerem smo živeli in v katerega bi vi nas radi zopet vkovali! Toda prepozno, sedaj ne gre več!! Prišli smo do zavednosti, vzbudila se je v nas samozavest, stanovski ponos in vzravnali smo svoje tilnike, na katerih ste vi toliko časa držali svoje pete. Pomagati si hočemo sami, ker vemo, da ste vi gledali desetletja našo bedo, pa niste ničesa storili v naš prid! Učiteljstvo se nima klanjati nikomur, ker spolnuje svoje dolžnosti. Povsod se povdarja, da spolnuje učiteljstvo povsem dano mu nalogo. Šolstvo napreduje. La premislite, kaj se je učilo pred dvajsetimi, tridesetimi leti in še prej, in kaj se poučuje sedaj. Šolstvo napreduje, to je faktum, katerega ne more nihče utajiti. Povsod se pa tudi poudarja, da je učitelj preslabo plačan. To trdi inteligenca naša, to trdi obrtni stan, to trdi tudi razsoden kmet — to trdi vsakdo, pa vendar nam plače ne zboljšajo. Čemu se toraj klanjati? Ako smo za svoje delovanje v šoli preslabo plačani, ne zahtevajte, da bi še zunaj šole tako plezali, kakor se bi nam piskalo. Ona krušnja mati, katera nam daje naš vsakdanji kruh, ta nam ne plača našega napora; ona nima poleg službenega opravila od nas ničesar zahtevati — mi smo boti! Ne zahtevajte toraj, da bi vrhu svojega delovanja v šoli in izvam šole, vrhu tega, da žrtvujemo v prid človeštva vse svoje duševne in telesne moči, svoje zdravje, navrgli vam za ono borno plačo, katera nam ne da ne živeti ne umreti, še svojo samostojnost, svoje prepričanje, svoj značaj! Ta zahteva je prevelika; mi je ne moremo in nočemo izpolniti!! Kot močje bomo stali mej svetom, navduševali drug drugega za vse dobro, vspodbujali sebe in nam izročeno mladino v ljubezni do Boga, do naroda, do cesarja — auklonili se ne bomo nobenemu nasilstvu, delovali bomo po svojih nazorih, po svoji pameti, ker je za nas jedino le ta merodajna, saj jo imamo ravno tako od Boga, kakor vsakdo drugi! Polux.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 25. novembra.

— (Krški škof — dr. Mahnič.) Oficiozna „Triester Zeitung“ javlja, da je dr. Anton Mahnič namestu monsignora Sterka imenovan krškim škofom, ter prijavlja o njem naslednjo biografiko, a za vladne nazore karakteristično črtico: Monsignor Mahnič se je rodil v Kobaridu dne 14. septembra 1850. in je bil dne 30. avgusta 1874. za mašnika posvečen. Imenovan je bil najprej prefektom in pozneje ravnateljem knez nadškofijskega same-nišča v Gorici ter postal na Dunaji doktorjem bogoslovja. Od l. 1881. je profesor sv. pisma nove zaveze na centralnem semenišču v Gorici in od l. 1894. papežev tajni komornik. Monsignor Mahnič si je na polju filozofije in teologije zlasti v strokovnem listu „Rimski katolik“, kateri izhaja nekaj let sem, pridobil ugledno ime. Več let urejuje msgr. Mahnič tudi „Folium periodicum“. O tem istinito nepridokovanem in senzacionalnem imenovanju bomo še govorili.

— (Deželni zbor kranjski). Z Dunaja se nam poroča, da namerava vlada, kaj po božičnih praznikih sklicati deželne zbornice in med njimi tudi deželni zbor kranjski, a samo za nekaj dni, da dovolijo budgetne provizorije, dočim bi šele konec meseca januarja, potem, ko bo državni zbor dogljal proračunsko razpravo, začelo se redno zasedanje.

— (Župan gosp. Ivan Hribar) je obiskal v ponedeljek popoldne tukajšnje obrtne strokovne šole, včeraj dopoldne mestno nemško deklško, popoldne pa I. mestno petrazredno deško ljudsko šolo.

— (Slovensko gledališče) Da je res mnogo tudi omikanih ljudij, kateri gredo časih v gledališče, samo da bi se pošteno nasmejali, a na umetniški užitek niti ne mislijo, o tem so se hiperkritični estetiki lahko včeraj prepričali. Gledališče je bilo jako dobro obiskano, dasi se je vedelo v naprej, da se bodo predstavljale igre, katerim umetniške vrednosti nihče ne prisoja. Vilharjeva šaloigra „Igra pik 6“ je jako plitva in tudi igralcem ne daje prilike, narediti iz nje kaj posebnega. Gdč. Slavčeva in gg. Verovšek in Pavlovski so se resno trudili, doseči kaj uspeha, in v družbi gosp. Inemanna, kateri je igral domišljavega barona Rochefierja jako fino in karakteristično, igro rešili. V burki „Krojač Fipa“ je gosp. Podgrajski, kateri je zlasti za take vloge kaj poraben igralec, obujal mnogo smeha. Predstavljala se je ta igra jako gladko in precizno, za kar gre poleg g. Podgrajskega toplo priznanje gosp. Danilovi, gdč. Ogrinčevi in gg. Danilu in Perdanu. Opereta „Deset deklet, a za nobeno moža“ je znana že iz lanskega leta. Gosp. Inemann je igral Petelinčka s pravim humorjem in podpiral ga je prav dobro g. Podgrajski, dočim je gdč. Polakova igrala svojo ulogo jako živahno in za fino prednašanje kpletov žela mnogo priznanja. Najboljša točka v igri je bil „koncert“, v katerem so pele gospa Inemann in gospodična Polakova, Musilova in Kaurava, gdč. Slavčeva pa je deklamovala neko pesem. Uzorna pač predstava te operete ni bila, a vzlic temu se je pri njej, kakor pri obeh drugih igrah, vsem predstavljalcem in predstavljalkam živahno ploskalo.

— (Zgradba topničarske vojašnice) Pripravljalna dela za zgradbo topničarske vojašnice so se že začela. Sedaj se dovažajo materiali in se postavljajo potrebne barake, a te dni se začne tudi kopanje temelja. Kakor znano, stala bode topničarska vojašnica za pokopališčem.

— („Vandrovci“) Odkar je nastala jesen, se pojavlja v ozidju našega mesta čedalje več „vandrovcev“. Kakor tice sliške mislijo tisti iz njih, kateri nimajo zimskih sukenj, da je najbolje prezimiti v solunski Italiji, in pot v to deželo vodi čez našo kronovino. Ob Tržaški cesti si že nekaj tednov sem kar kljuko podajajo. Ker je med njimi tudi takih, ki prisegajo na komunistična načela, kakor pričajo z Notranjskega došla poročila, priporočamo te sumne možne pozornosti redarstvenih organov.

— (Zdravstveno stanje v Ljubljani) Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 15. do 21. novembra kaže, da je bilo novorojencev 14 (= 20.79 ‰), mrtvorojenec 1, umrlih 14 (= 20.79 ‰), med njimi sta umrla za jetiko 2, vsled mrtvovoda 2, za različnimi boleznimi 10. Med njimi so bili tujci 3 (= 21.4 ‰), iz zavodov 6 (= 42.8 ‰). Za infekcijskimi boleznimi je obbolelo, in sicer: za ošpicami 1, za škardlatico 1, za vrtico 1 oseba.

— (Iz centralne komisije za ohranitev umetniških in zgodovinskih spomenikov) V zadnji seji te komisije je bilo predloženo poročilo g. Jerneja Pečnika o prazgodovinskih najdbah, katere je razkril ta marljivi raziskovalec meseca oktobra t. l.

— (V novembru zmrznil) V petek zvečer našel je pošastnik Jugovic blizu Trate kraj Škofje-loke 32letnega Andreja Trillerja p. d. Balonterja mrtvega na cesti. Triller se je bil vina in sadnega mešta tako napil, da je na cesti obležal in zmrznil.

— (Najdeno truplo) V nedeljo dne 22. t. m., našli so ljudje v Mošnjah nad Kranjem v Savi moško truplo, katero je bila voda zanesla med skali, kjer je obtičalo. Truplo je bilo že precej segnilo, tako da se bo identiteta težko določila. Ker se ne ve, je-li mož ponesrečil ali bil umorjen, odredilo je oblastvo sodno obdukcijo.

— (Deželni glavar štajerski) grof Edmund Attems misli sam demisionirati, da naredi tako prostor grofu Wurmbrandu. Kakor znano, hoteli so nemški listi prikriti Wurmbrandovo spletko zoper Attemsa in dolžili slovenske poslance, da zahtevajo njegovo odstop. Temu sumničenju je naredila konec vlada sama z izjavo, da slovenski poslanci v tem

oziru sploh niso nič zahtevali. Zdaj je seveda jasno, da se Wurmbrand sam za to peha, da izpodrine Attemsa in postane zopet „vojvoda“ štajerski.

— (Rapisane službe) Pri okr. sodišču v Sevnici mesto okrajnosodnega pristava, eventualno pri kakem drugem okr. sodišču. Prošnje do dne 2. decembra predstavlja okrajnega sodišča v Celju. — Pri okr. glavarstvu v Krškem mesto pisarja z dnino 1 gld. od 1. decembra. Prošnje istotja poslati. — Na dvorazredni ljudski šoli v Trebelnem mesto učitelja z letno plačo 450 gld. Prošnje do dne 18. decembra okr. šolskemu svetu v Krškem.

* (Huda obsodba.) Ogerski kaplan Vincencij Knežić je bil pravokrepno obsojen na jedno leto v ječo in na 200 gl. globe, ker je opetovano raz leco govoril zoper civilni zakon. Svebodoljubni ljudje morajo tako obsodbo smatrati za krivično, a klerikalci se ne smejo pritoževati, ker ne postopajo nič bolje, koder imajo moč in oblast, nego preganjajo vsacega, kdor se z njimi ne strinja brez pardona, kakor požidovljeni Madžari.

* (Obsojeni angelji) Pred dunajskim sodiščem sta stala ta dni dva angelja, tožena radi žaljenja časti. Na Dunaji je namreč v jednom okraju razširjena sekta zapečatenecv ali kakor se oficijelno imenuje „apostolska občina zapečatenecv“. Ta sekta poglavar stannja v Londonu in vsi verniki so dolžni, dajati mu des tino vseh svojih dohodkov. Glavar pride vsako leto na Dunaj, da „zapečati“ ali prekrsti nove člane. Če sam ne utegne priti, pošlje svojega namestnika. Na čelu dunajski sekto stoji neki vrtnar kot uradni inspiriranec ali prorok, poglavita sotruidnika pa sta mu arhangelj in viceangelj. Ta dva angelja sta neko zapečatenega Terezo Meyer dolžila, da je od hudiča obsedena, sta drugim članom sekte prepovedala, da njo občevata in končno izposlovala, da je bila iz sekte slovesno ekskomunicirana. To se je zdelo Terezi Meyer velika krivica in tožila je oba angelja radi žaljenja na časti. Ker se obtoženima angeljema ni posrečilo dokazati, da je Terezo Meyer hudič obsedel, a nju avtoritativnemu zatrdjevanju sodnik ni hotel verjeti, sta bila oba obsojena na primerno globo.

* (Umorjeni bankir.) Iz Plasa v Šleziji se poroča, da so neznani tolovaji predvčerajšnjim zvečer napadli bankirja V. Kohna v njegovem komptoirju, ga umorili in oropali. Policija je zaprla že več oseb, a pravega storilca še nima.

* (Roman ogerskega cigana.) Neka ciganska kapela je v Parizu prirejela po raznih restavracijah koncerte. Kapelnik, mlad in zal cigan, je s svojo igro in s svojo lepoto očaral soprogo belgijskega kneza Chimaya tako, da je kneginja, rojena Američanka, zapustila svojega moža in naredila potrebne korake, da se nje zakon loči. Zdaj potuje s svojim ciganskim ljubimcem po svetu. Kadar izteče pravda radi ločitve zakona, odide princezinja-milijonarka v Ameriko, kjer se misli s ciganom poročiti.

Slovinci in Slovenke! ne zabite
družbe sv. Cirila in Metoda!

Književnost.

— Je zmotna kratka — dolg je kes. Iz nesrečnega dnevnika slovenskemu ljudstvu v pouk priobčil F. Prelek. Tiskarna Dolenc, Trst. Izd. F. Prelek, 1896. Str. 63. cena 15 kr. s poštnino. V tej knjižici je popisano življenje v ječah, baje nespremenjeno po zapiskih nesrečnega, kateri se je za svoj zločin pokoril v ječi. Izdajatelj misli, da privede te črtice o duševnih in telesnih mukah jetniških kacega rojaka, ki bodi kriva pota, zopet na pravo pot. Naj bi se želja njegova spolnila.

Brzjavke.

Dunaj 25. novembra. Poslanska zbornica je v današnji seji dognala generalno debato o zakonskem načrtu glede regulacije uradniških plač. Predlog Dipaulijev, naj se vsa stvar odloži, je zbornica odklonila. Glasovanje o nasvetu, naj se o predlogah začne specialna debata, se je vršilo po imenih in je bil nasvet vzprejet s 180 proti 8 glasom. Zbornica je specialno debato koj začela.

Dunaj 25. novembra. Ministerski predsednik grof Badeni je zaukazal, da je proti okr. glavarju grofu Schaffgotschu zaradi njegovega govora na shodu klerikalnih učiteljev v Feldkirchu začeti disciplinarno preiskavo.

Dunaj 24. novembra. Dr. Mahnič, novi krški škof, se mudi tu.

Bupimpešta 25. novembra. Pri današnji otvoritvi poslanske zbornice so se primerili veliki škandali. Ko je bil posl. Janitsary določen kot najstarejši poslanec, da prevzame predsedstvo, kričali so opozicijski poslanci, da ne marajo avstrijskega žandarja za predsednika. Ko je bilo prečitano povabilo, naj se

poslanci zbero jutri v dvorcu, kjer bode cesar čital prestolni nagovor, izjavil je v imeni skrajne leve posl. Kemjaty, da njegova stranka ne pojde v dvorec, ker so na njem razobešene avstrijske zastave in ker ima cesar zgolj avstrijske adjutante. Ministerski predsednik Banffy je odgovoril, da je črno rumena zastava rodbinska zastava vladajoče dinastije.

Madrid 25. novembra. Iz Manile se javlja, da je vojska premagala ustaške čete in naskokoma zavzela glavno ustaško utrdbo, mesto Pasanjam.

Narodno-gospodarske stvari.

— Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani. (Dalje.) IX. Zbornični svetnik Josip Rebek poroča o prošnji vseh avstrijskih tovarn za sladkorni papir in sladkorne kartone, da bi zbornica delovala na to, da bi se člen V. od poslanske zbornice dne 27. marca t. l. sprejetega načrta zakona v varstvo proti prevari z ozirom na kolkost in kakovost v prometu blaga, glasil mesto: „Pri zaznamovanju teže se ne sme vračunati ambalaže“ tako: „Pri zaznamovanju teže se ne sme, če ni nič drugega pojasnjene, vračunati ambalaže“. Praktična posledica člena V., kakor je sprejet sedaj, bi bila, da bi se moralo blago podražiti. Vzemimo primer: 480 kg sladkorja netto po 32 kr., gld. 1.53¹⁰/₁₀₀ kaseta 200 gramov gld. — 06¹⁰/₁₀₀. Vsota gld. 1.60. Da se izogne neobhodnim diferencam, bo skušal fabrikant vrednost ambalaže vračunati v sladkorno ceno, to se pravi, to primerno zvišati: 480 kg sladkorja netto po 33.33333 kr., gld. 1.60. Kaseta 200 gramov gratis. Vsota 1.60. Takega računa pa ni moči dolgo pridržati. Moral se bo zaokrožiti: 480 kg sladkorja netto po 34 kr., gld. 1.63. V vseh industrijskih državah se prodaja sladkor brutto za netto, in sicer ravno z ozirom na ambalažo. Kupovalec se ne more varati, ako se pri blagu, ki se prodaja navadno brutto za netto, zaznamovanju za težo pridene beseda „brutto“, kar se pravi, da teža blaga obsega težo ambalaže. Če ki se torej člen V. v zgornjem zmislu premenil, bi se odstranila zgoraj omenjena težkoča. Odsek je mnenja, da je premena člena V. v omenjenem zmislu popolnoma opravičena in predlaga: Častita zbornica deluj na to, da se člen V. tega zakonskega načrta v napominanem zmislu spremeni. Predlog se sprejme.

X. Zbornični svetnik Josip Rebek poroča o prošnji kranjske obrtne družbe, da bi se trgovska in obrtniška zbornica glede zakona proti prevari z ozirom na kolkost in kakovost v prometu blaga pridružila glede dratenih žbic trgovski in obrtniški zbornici v Plzinju, ki se je izrekla, da je dratene žbice prodajati po tži, ki odgovarja približnemu kosnemu številu 1000, 500, 250 ali 100 kosov s pripustno pomotno mejo do 3% z zavitkom vred, torej brutto, in da je na zavitek zaznamovati brutto-težo, tej približno odgovarjajoče kosno število, debelost in dolžino dratenih žbic. Zaano delo bi bilo, ko bi se moral papirnat zavitek vedno tehtati in bi vsak zavitek moral obsegati netto-težo. Poleg tega bi se morala ona za toliko zvišati, kolikor znašajo troški za zavitke. Ti se namreč sedaj s tem poplačajo, da se z žbicami vred tehtajo za težo papirja se torej plača cena za žbice, kar približno pokrije troške za papir. Odsek je mnenja, da je želeti, da se pridruži stari običaj, zategadelj predlaga: Častita zbornica poročaj v tem zmislu. — Predlog se sprejme.

XI. Podpredsednik Anton Klein poroča, da je c. kr. trgovsko ministerstvo glede specialnega slučaja z okrožnim ukazom povabilo trgovsko in obrtniško zbornico, da predloži motivirano mnenje o vprašanju, če in v koliki meri je tiskarnam kot takim poleg nedvojbeno jim pristojne pravice, od njih izvršena tiskarska dela broširati, priznati nadaljnja pravica, da ta tiskarska dela same trdo vežejo in da imajo v ta namen knjigovezniške pomočnike. Če bi se to vprašanje zanimalo, naj se zbornica izreče tudi o tem, če je osobito pri šolskih knjigah, koledarjih, atlantih itd. se nabajajoče kartonirane, največkrat z nadtiskom oskrbljene in podobne zavitke imeti za trdo vezavo, katerih izdelava je pridržana knjigovezom. (Dalje prih.)

— Državne železnice) Z dne 15. novembra 1896. leta izročil se je c. kr. državnoželezniškemu ravnateljstvu posel glede dovoljevanja izjemnih tarifov, nahajajočih se v tovarnem tarifu c. kr. državnih železnic za tovarno vožnjo najmanj 500 kilo na vsak vožnji list oddanega a) stavbenega gradiva ali tovarniških oprav za novo grajenje ali razširjenje industrijskih podjetij in k njim spadajočih uradniških delavskih hiš; b) gradivo za napravo železnic v gozdarske in kmetijske namene. Zatorej je vlagati vse vloge, ki se tičejo teh izjemnih tarifov, pravno tako, tudi naznanil o premenbah že naznanjenih voženj ali napovedi novih voženj, podaljšanja za dovoljenja ali povrnitve tarifnih diferenc pri onem c. kr. državnoželezniškem ravnateljstvu, v katerega področju se nahaja postaja, ob kateri je industrijsko podjetje ali železniška naprava, ki se ima pospeševati.

Preizkusili in priporočili
so sloviti vseučilišni profesorji in zdravniki
tinkuro za želodec lekarja Piccoli-ja v Ljubljani
(Dunajska cesta),
katera je ugodno učinkujoče, želodec krepujoče, slast in
prebavljenje pospešujoče in telo odpirajoče sredstvo.
Stekleničica velja 10 kr. 1 (3202-4)

Umrli so v Ljubljani:

Dne 24. novembra: Jera Brate, gostija, 86 let, Te-
sarske ulice št. 3, vodenica. — Anton Bizil, posestnikov
sin, 3 mesece, Hradskega vas št. 26, božjast.

Meteorološko poročilo.

November	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
24.	9. zvečer	745.1	1.8	sr. svzh.	oblačno	
25.	7. jutraj	746.4	1.7	sr. sever	oblačno	0.0
	2. popol.	746.4	2.2	sr. svzh.	oblačno	

Srednja včerašnja temperatura 1.4°, za 0.3° pod nor-
malom.

Dunajska borza

dne 25. novembra 1896.

Skupni državni dolg v notah	101	gld.	20	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101		15	
Avstrijska zlata renta	122		55	
Avstrijska krona renta 4%	100		95	
Ogerska zlata renta 4%	122		15	
Ogerska krona renta 4%	99		15	
Avstro-ogerske bančne delnice	937		—	
Kreditne delnice	363		50	
London vista	119		85	
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58		82 1/2	
90 mark	11		75	
90 frankov	9		53	
Italijanski bankovci	45		10	
C. kr. cekini	9		68	

Dne 24. novembra 1896.

4% državne srečke iz 1.1854 po 250 gld.	144	gld.	—	kr.
Državne srečke iz 1.1864 po 100 gld.	192		75	
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	130		60	
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—		—	
Kreditne srečke po 100 gld.	199		75	
Ljubljanske srečke	22		75	
Rudolfove srečke po 10 gld.	22		—	
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	153		50	
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	455		—	
Papirnat rubelj	1		27 1/4	

Poštena kuharica

že 15 let pri jedni hiši, želi službo premeniti ter
prosi ustopa v farovž, v kako večjo hišo ali hotel.

Blagovoljne ponudbe se prosi poslati upravni-
štvu „Slovenskega Naroda“ pod „15 let“. (3284-2)

Sode

od 56 litrov do 250 litrov, nova posoda
„300“ „700“ stara
kakor tudi kletne velike sode od 30-50 hekto-
litrov ima na prodaj (3242-3)

Ivan Buggenig, sodarski mojster, Ljubljana
cesta na Rudolfovo železnico, v baraki.

Spretnega uradnika

izvežbanega v malih konceptih, iščem z vstopom
1. januarja 1897 v svojo notarsko pisarno v Trzinu.

Willibald Swoboda

(3258-3) c. kr. notar t. č. v Mariboru.

RONCEGNO

najmočnejša naravna arsen in železo sodr-
žujoča mineralna voda (2717-13)

priporočevana od prvih medicinskih avtoritet pri:
anemiji, klorosi, poltnih, živčnih in ženskih boleznih, malariji i. t. d.

Pitno zdravljenje uporablja se celo leto.

Zaloga v vseh trgovinah z mineralno vodo in v lekarnah.

Št. 36.355.

Razglas.

(3291-1)

V četrtek dne 3. decembra 1896 se bode mej 11. in
12. uro dopoldne vršila pri tukajšnjem uradu

minuendo licitacija

za

preskrbljevanje hrane in vožnje odgoncev pri
odgonske postaje občini v Ljubljani za l. 1897.

K tej licitaciji se vabijo podjetniki s pristavkom, da je prevzemniku
vložiti 50 gld. varščine.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 20. novembra 1896.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

Lekarna „Pri Mariji Pomagaj“ M. Leustek

Ljubljana, Reseljova cesta št. 1, zraven mesarskega mostu
priporoča ob sedanjem času za jemanje najbolj pripravno
pristno čisto in sveže

Dorševo Med. ribje olje

ugodnega okusa, lahko prebavljivo; mala steklenica 50 kr.,
večja 1 gld.

Nadalje zaradi svojega izbornega učinka znano

tanno-chinin tinkturo za lase

katera okrepčuje lasišče in preprečuje izpadanje las.

Cena steklenici z rabilnim navodom 50 kr.

Zaloga vseh preskušanih domačih zdravil, katera
se priporočajo po raznih časopisih in cenikih. Med. Cognac,
malaga, rum i. t. d. (3280-2)

Razpošilja po pošti vsak dan 2krat.

Franc Burger

mizarski mojster

Mici Burger roj. Homatar

poročena.

(3292)

U Spodnji Šiški, 24. novembra 1896.

Najboljše pero

za šolo in urad

je

L. Schwentner-ja

pero „Prešeren“.

Dobiva se pri

(3274-2)

založniku L. Schwentner-ju v Brežicah
in vseh knjigarnah.

Zadruga pekov in kolačnikov

v Ljubljani in Spodnji Šiški

je za od 1. decembra 1896. leta

za pečenje in prodajanje kruha

sledeče prenarodila:

Privatni kruh se bode pek in sicer komad brez raz-
ločka po 2 kr. od klg.

Denarni procenti pri prodaji kruha bodo odpadli in se
bode dajalo po 20% v blagu.

Žemlj. svežih se bode prodajalo po 6, starih po 7
za 10 kr.

Stari kruh se ne bode jemal nazaj.

(3270-2)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1896.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v
srednjeevropskem času. (1705-272)

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Proga čez Trbiž.

Ob 12. uri 5 min. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec,
Franzenfeste, Ljubno; čez Selsthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd;
čez Klein-Reifling v Steyr, Linz, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri
10 min. jutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzen-
feste, Ljubno, Dunaj; čez Selsthal v Solnograd, čez Amstetten na Dunaj.
— Ob 11. uri 50 min. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Co-
lovec, Ljubno, Selsthal, Dunaj. — Ob 4. uri popoldne osonni vlak v Trbiž,
Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selsthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na
jeseru, Inomost, Bregenc, Curih, Genova, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr,
Linz, Budejovice, Plzeň, Marijino varo, Heb, Francovo varo, Karlovo varo,
Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Proga v Novo mesto in v Kočevje.

Ob 6. uri 15 min. jutraj mešani vlak. — Ob 12. uri 55 min. po-
poldne mešani vlak. — Ob 6. uri 50 min. zvečer mešani vlak.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Proga iz Trbiža.

Ob 5. uri 52 min. jutraj osonni vlak s Dunaja via Amstetten,
Lipskega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov,
Plnja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Ischla, Aussee,
Ljubna, Celovec, Beljaka, Franzenfeste. — Ob 11. uri 25 min. dopoldne
osonni vlak s Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov,
Plnja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Genova, Curiha, Bre-
genca, Inomosta, Zella na jeseru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovec, Linca,
Pontabla. — Ob 4. uri 55 min. popoldne osonni vlak s Dunaja, Ljubna,
Selsthal, Beljaka, Celovec, Franzenfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 4 min.
zvečer osonni vlak s Dunaja via Amstetten, iz Ljubna, Beljaka, Celovec,
Pontabla.

Proga iz Novega mesta in iz Kočevja.

Ob 8. uri 19 min. jutraj mešani vlak. — Ob 2. uri 33 min. po-
poldne mešani vlak. — Ob 8. uri 35 min. zvečer mešani vlak.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.) v Kamnik.

Ob 7. uri 23 min. jutraj, ob 2. uri 5 min. popoldne, ob 6. ur
50 min. zvečer, ob 10. uri 25 min. zvečer. (Poslednji vlak le v oktobra
ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.) iz Kamnika.

Ob 8. uri 55 min. jutraj, ob 11. uri 15 min. dopoldne, ob 6. uri
20 min. zvečer, ob 9. uri 55 min. zvečer. (Poslednji vlak le v oktobra
ob nedeljah in praznikih.)

Išče se

(3285-3)

učenec za mesarsko obrt

in se takoj vzprejme pri Jos. Windischer-ju,
mesarju in posestniku v Kandiji pri Rudolfovem.

Na Martinovi cesti

se prodá iz proste roke

(3228-3)

hiša s prodajalnico

Več se izve pri lastniku Istotam št. 11.